

Ammattikorkeakoulujen vieraskieliseen tutkintoon johtavan koulutuksen projektiryhmän loppuraportti

Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2007:50

Ammattikorkeakoulujen vieraskielisen tutkintoon johtavan koulutuksen projektiryhmän loppuraportti

Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2007:50

OPETUSMINISTERIÖ

Undervisningsministeriet

MINISTRY OF EDUCATION

Ministère de l'Éducation

Opetusministeriö / Undervisningsministeriet

Koulutus- ja tiedepolitiikan osasto / Utbildnings- och forskningspolitiska avdelningen

PL / PB 29

00023 Valtioneuvosto / Statsrådet

<http://www.minedu.fi/opm/julkaisut>

ISBN: 978-952-485-454-2 (PDF)

ISSN: 1458-8102

Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä /

Undervisningsministeriets arbetsgruppspromemorior och utredningar 2007:50

Julkaisija
Opetusministeriö

Julkaisun päivämäärä
12.12.2007

Tekijät Ammattikorkeakoulujen vieraskielisen koulutuksen yhteishaun projektiryhmä		Julkaisun laji Opetusministeriön työryhmä muistioita ja selvityksiä	
Puheenjohtaja: Matti Isokallio, Satakunnan ammattikorkeakoulu		Toimeksiantaja Opetusministeriö	
Sihteeri: Annika Grönholm, Opetushallitus		Toimielimen asettamispyvm 1.2.2006	Dnro 7/040/2006
Julkaisun nimi (myös ruotsinkielinen) Ammattikorkeakoulujen vieraskielisen koulutuksen yhteishaun projektiryhmänryhmän loppuraportti Slutrapporten av projektgruppen för gemensam ansökan till yrkeshögskolornas utbildning på främmande språk			
Julkaisun osat loppuraportti ja liitteet			
Tiivistelmä Opetusministeriö asetti 1.2.2006 projektiryhmän valmistelemaan ja toteuttamaan ammattikorkeakoulujen vieraskielisen koulutuksen yhteishakua. Asettamiskirjeen mukaisesti projektiryhmän tuli työskennellä ammattikorkeakoulujen yhteishaun johtoryhmän kanssa. Ammattikorkeakoulujen vieraskielisen koulutuksen yhteishaun tavoitteena ovat motivoituneiden opiskelijoiden ja koulutustarjonnan kohtaaminen sekä opiskelupaikkojen tehokas täyttäminen. Yhteishaun toteutusta tukevat yhdenmukaiset ja läpinäkyvät valintaperusteet ja hakuprosessit, nettihauun käyttö, laaja valintakoeyhteistyö, ammattikorkeakoulujen verkostoituminen kansallisesti ja kansainvälisesti, eri toimijoiden yhteistyö, yhteiset pelisäännöt ja käytänteet sekä keskinäinen luottamus yhteishaun parissa työskentelevien ammattitaitoon ja asiantuntijuuteen. Ammattikorkeakoulujen vieraskielisen koulutuksen yhteishaku on yksi työväline suomalaisten ammattikorkeakoulujen ulkomaisten opiskelijoiden määrän lisäämiseksi. Tavoitteena on myös hakijoiden palvelun keskittäminen hakua varten ammattikorkeakouluihin perustettuihin admissions officeihin ja päällekkäisen työn vähentäminen. Yhteishaun laajentaminen edellytti lainsäädännöllistä muutosta. Muutos valtioneuvoston asetukseen ammattikorkeakoulujen yhteishausta tuli voimaan 1.12.2006 ja sitä sovellettiin ensimmäisen kerran valittaessa opiskelijoita 1.8.2007 alkavalle lukuvuodelle. Projektiryhmä valmisti vieraskielisen koulutuksen valintaperustesuosituksen osana ARENE ry:n opiskelijavalintaprojektin antamaa valintaperustesuositusta. Haussa mukana olleista 25 ammattikorkeakoulusta 16 noudatti valintaperustesuositusta. Ammattikorkeakoulujen vieraskielisen koulutuksen nettihakua varten rakennettiin uusi hakusivu <i>www.admissions.fi</i> . Sivulla sisältää nettihakemuksen lisäksi hakuohjeet sekä tietoa tarjolla olevasta koulutuksesta koulutusohjelmakuvauksineen. Valtakunnallisesta yhteishaun yleistiedotuksesta vastasi Opetushallitus, mutta alueellinen tiedotus mm. opinto-ohjaajille ja työvoima-toimistoille on ammattikorkeakoulujen vastuulla. Ammattikorkeakoulujen vieraskielisen koulutuksen yhteishakurekisteri, VKYH-rekisteri, kuuluu Opetushallituksen ylläpitämään opiskelijavalintarekisteriin ja ammattikorkeakoulut ovat osarekisterin pitäjiä. Opetushallitus vastasi järjestelmän käyttökoulutuksesta. Opetushallitus vastasi myös muista valtakunnallisista koulutustilaisuuksista, joissa käytiin läpi haun käytäntöjä ja ulkomaisten tutkintotodistusten arviointia. Vieraskielisen koulutuksen yhteishakua on pidetty hyvänä uudistuksena. Niin admissions officet kuin koulutusohjelmat ovat olleet erityisen tyytyväisiä siihen, että yhteishaku on selkeyttänyt hakuprosessia etenkin hakijan näkökulmasta. Hakuprosessi on läpinäkyvä, yhdenmukainen ja ajallisesti selkeä. Tiedonkulun ja palvelun näkökulmasta on tärkeää, että hakija saa kaiken olennaisen tiedon yhdestä paikasta. Nettihaku on avoin kaikille hakijoille ja yhteishaku ja yhteiset toimintatavat takaavat kaikille hakijoille tasa-arvoisen kohtelun kansalaisuuteen katsomatta. Ammattikorkeakoulujen yhteishaut tarvitsevat jatkossakin opiskelijavalintaa seuraavan, koordinoivan ja kehittävä valtakunnallisen tukiryhmän. Projektiryhmä esittää, että opetusministeriö asettaa kaikkien ammattikorkeakoulujen yhteishakujen johtoryhmän, jossa on asiantuntemusta niin nuorten, vieraskielisen, aikuiskoulutuksen kuin ylempien ammattikorkeakoulututkintojenkin hausta. Projektiryhmä esittää, että mahdollisuus yhtenäistää korkeakoulujen hakumenettelyjä selvitetään. Projektiryhmä esittää, että ulkomaisten opiskelijoiden sijoittumista työelämään Suomessa seurataan. ARENE ry:n opiskelijavalintaprojekti valmistelee vuosittain ammattikorkeakoulujen nuorten suomen- ja ruotsinkielisen koulutuksen valintaperusteet. Vieraskielisen koulutuksen valintaperusteet on tähän asti tehty vieraskielisen yhteishaun projektiryhmän ja ARENE ry:n opiskelijavalintaprojektin yhteistyönä. Projektiryhmä esittää, että ARENE ry:n valmistelee vuoden 2009 ammattikorkeakoulujen vieraskielisen tutkintoon johtavan koulutuksen valintaperustesuositus. Projektiryhmä esittää, että ammattikorkeakouluissa tehdään sisäistä yhteistyötä kunkin yhteishaun sisällä ja yhteishakujen välillä. Projektiryhmä esittää, että ammattikorkeakoulujen yhteistyötä opiskelijarekrytoinnissa ja markkinoinnissa lisätään.			
Avainsanat (asiasanat) Vieraskielinen koulutus, yhteishaku, admissions office, ammattikorkeakoulu, nettihaku, sähköinen asiointi, kansainvälisyys			
Muut tiedot			
Sarjan nimi ja numero Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2007:50		ISSN 1458-8102	ISBN 978-952-485-454-2 (PDF)
Kokonaissivumäärä 33	Kieli suomi	Hinta	Luottamuksellisuus julkinen
Jakaja		Kustantaja Opetusministeriö	

Presentationsblad

Utgivare
Undervisningsministeriet

Utgivningsdatum
12.12.2007

<p>Författare Projektgruppen för gemensam ansökan till yrkeshögskolornas utbildning på främmande språk</p> <p>Ordförande: Matti Isokallio, Satakunnan ammattikorkeakoulu Sekreterare: Annika Grönholm, Utbildningsstyrelsen</p>	<p>Typ av publikation Undervisningsministeriets arbetsgrupps promemorior och utredningar</p>	
	<p>Uppdragsgivare Undervisningsministeriet</p>	
	<p>Datum för tillsättandet av organet 1.2.2006</p>	<p>Dnro 7/040/2006</p>
<p>Publikation (även den finska titeln) Slutrapporten av projektgruppen för gemensam ansökan till yrkeshögskolornas utbildning på främmande språk Ammattikorkeakoulujen vieraskielisen koulutuksen yhteishaun projektiyhmäryhmän loppuraportti</p>		
<p>Publikationens delar Slutrapport och bilagor</p>		
<p>Sammandrag Undervisningsministeriet tillsatte 1.2.2006 en projektgrupp för att bereda och genomföra gemensam ansökan till yrkeshögskolornas utbildning på främmande språk. Enligt tillsättningsbrevet skulle arbetsgruppen samarbeta med ledningsgruppen för gemensam ansökan till yrkeshögskolorna. Syftet med gemensam ansökan till yrkeshögskolornas utbildning på främmande språk är att studerande och utbildningsutbud ska mötas samt en effektiv besättning av studieplatserna. Genomförandet av gemensam ansökan stöds av enhetliga och genomskinliga antagningsgrunder och ansökningsprocesser, användning av webbansökan, ett omfattande samarbete kring inträdesproven, nätverksbildning av yrkeshögskolorna nationellt och internationellt, samarbete mellan de olika aktörerna, gemensamma spelregler och förfaranden samt inbördes förtroende för yrkesskickligheten och sakkunskapen hos dem som arbetar med gemensam ansökan. Gemensam ansökan till yrkeshögskolornas utbildning på främmande språk är ett instrument för att öka antalet utländska studerande vid de finländska yrkeshögskolorna. Målet är också att koncentrera servicen för de sökande till s.k. admissions offices som inrättas vid yrkeshögskolorna samt att minska det överlappande arbetet. Utvidgningen av gemensam ansökan förutsatte en ändring av lagstiftningen. Ändringen av statsrådets förordning om systemet för gemensam ansökan till yrkeshögskolorna trädde i kraft 1.12.2006 och den tillämpades för första gången vid antagningen av studerande till det läsår som inleddes 1.8.2007. Projektgruppen beredde en rekommendation till antagningsgrunder för antagningen till utbildningen på främmande språk som del av ARENE rf:s studerandeantagningsprojekts rekommendation till antagningsgrunder. Av de 25 yrkeshögskolor som deltog i ansökan följde 16 rekommendationen. För webbansökan till yrkeshögskolornas utbildning på främmande språk skapades en ny ansöknings sida www.admissions.fi. Sidan innehåller förutom ansökan anvisningar och information om utbildningsutbudet och beskrivningar av utbildningsprogrammen. För den allmänna informationen om gemensam ansökan svarade Utbildningsstyrelsen, men för den regionala informationen bl.a. till studiehandledarna och arbetskraftsbyråerna svarar yrkeshögskolorna. Registret för gemensam ansökan till yrkeshögskolornas utbildning på främmande språk, VKYH-registret, hör till det register över antagning av studerande som Utbildningsstyrelsen upprätthåller och yrkeshögskolorna upprätthåller delregistren. Utbildningsstyrelsen ansvarade för användarutbildningen för systemet. Utbildningsstyrelsen ansvarade också för övriga nationella utbildningsmötena, på vilka ansökningsförfarandena och bedömningen av utländska examensbetyg gick igenom. Gemensam ansökan till utbildningen på främmande språk har betraktats som en god reform. Särskilt nöjda har ansökningsbyråerna (admissions office) och utbildningsprogrammen varit över att gemensam ansökan har förtydligat ansökningsprocessen speciellt ur sökandens synvinkel. Ansökningsprocessen är genomskinlig, enhetlig och tidsmässigt tydlig. Med tanke på informationsspridning och service är det viktigt att den sökande får all väsentlig information från ett enda ställe. Webbansökan är öppen för alla sökande och gemensam ansökan och gemensamma tillvägagångssätt garanterar alla sökande en jämlik behandling oberoende av nationalitet. Gemensam ansökan till yrkeshögskolorna behöver också i fortsättningen en nationell stödgrupp som följer med, koordinerar och utvecklar antagningen av studerande. Projektgruppen föreslår att undervisningsministeriet tillsätter en gemensam ledningsgrupp för yrkeshögskolornas gemensamma ansökan med sakkunskap om ansökan till utbildningen för unga, utbildningen på främmande språk, utbildningen för vuxna och till de högre yrkeshögskoleexamina. Projektgruppen föreslår att förenhetliga ansökningsförfarandena till högskolorna utreds. Projektgruppen föreslår att utländska studerandes etablering i arbetslivet i Finland följs upp. ARENE rf:s projekt för antagning av studerande bereder årligen antagningsgrunderna för yrkeshögskolornas finsk- och svenskspråkiga ungdomsutbildning. Antagningsgrunderna för utbildningen på främmande språk har hittills beretts i samarbete mellan projektgruppen för gemensam ansökan till utbildningen på främmande språk och ARENE rf:s projekt för antagning av studerande. Projektgruppen föreslår att ARENE rf bereder en rekommendation till antagningsgrunder för år 2009 för den utbildning vid yrkeshögskolorna som leder till examen på ett främmande språk. Projektgruppen föreslår att det i yrkeshögskolorna ska bedrivas internt samarbete inom den enskilda ansökan och mellan olika ansökningar. Projektgruppen föreslår att yrkeshögskolornas samarbete i rekryteringen av studerande och marknadsföringen ökas.</p>		
<p>Nyckelord Utbildning på främmande språk, gemensam ansökan, admissions office, yrkeshögskola, webbansökan, elektronisk service, internationalism</p>		
<p>Övriga uppgifter</p>		
<p>Seriens namn och nummer Undervisningsministeriets arbetsgruppspromemorior och utredningar 2007:50</p>	<p>ISSN 1458-8102</p>	<p>ISBN 978-952-485-454-2 (PDF)</p>
<p>Sidoantal 33</p>	<p>Språk finska</p>	<p>Pris</p>
<p>Distribution</p>		<p>Sekretessgrad offentlig</p>
<p>Förlag Undervisningsministeriet</p>		

Description

Publisher

Ministry of Education

Date of publication

12 Dec 2007

Authors Project group for joint application of degree programmes conducted in a foreign language at polytechnics		Type of publication Reports of the Ministry of Education, Finland	
		Contracted by Ministry of Education	
Chairman: Matti Isokallio, Satakunta Polytechnic Secretary: Annika Grönholm, National Board of Education		Committee appointed on 1 Feb 2006	Dnro 7/040/2006
		Name of publication Final report of Project group for joint application of degree programmes conducted in a foreign language at polytechnics	
Parts final report and appendices			
Abstract The Ministry of Education appointed a project group on 1 Feb 2006 to prepare and carry out polytechnics' joint application for degree programmes conducted in a foreign language (English). The aims of the project group are: the education on offer meets with motivated students and the efficient filling of study places, the implementation of joint application is supported by uniformed and transparent admission criteria and application process, use of online application, wide cooperation in entrance examination arrangements, networking of the polytechnics both nationally and internationally, cooperation between different participants, joint rules and practices and mutual trust for the level of expertise and professionalism of the admissions offices. Joint application for polytechnic degree programmes conducted in English is one tool to increase the number of foreign students at Finnish polytechnics. One of the aims of the joint application is to centralise applicants' services to admissions offices and to reduce the amount of multiple and overlapping work. The expansion of joint application demanded a change in legislation. A change in the relating Decree was implemented on 1 Dec 2006 and it was used for the first time when selecting students for education beginning in autumn 2007. The project group prepared the recommendation for admission criteria for degree programmes conducted in English as a part of the recommendation for admission criteria prepared by ARENE ry. 16 polytechnics of 25 followed the admission criteria recommendation. A new website <i>www.admissions.fi</i> was launched for joint application for degree programmes conducted in English. The website includes online application, information about application practicalities and education on offer. The general information about joint application was provided by the Finnish National Board of Education. The polytechnics are in charge of giving information regionally to e.g. guidance counsellors and employment offices. The register of joint application for Polytechnic degree programmes conducted in English is maintained by the Finnish National Board of Education. Polytechnics act as part upkeepers of the register. The National Board of Education was responsible for the user training. The National Board of Education arranged other training events, which included themes such as application practicalities for admissions offices and recognition of foreign qualifications. Joint application for degree programmes conducted in English has been seen as a good reform. Both the admissions offices' and degree programmes' representatives have been particularly pleased with more practical admission process. Admission is transparent and uniformed, and the timetable of the admission is clear. From the point of view of customer services, it is important that the applicant can access all necessary information from place, i.e. the admissions office. Furthermore online application is open to all applicants, and the joint procedures and joint application ensure equal treatment of all applicants despite the applicant's nationality. The polytechnics' joint applications need a national group to support the development and follow-up of student selection. The project group proposes that the Ministry of Education appoints a support group that includes expertise on all different joint applications. The project group proposes that the possibility to uniform application processes to Higher Education is investigated. The project group proposes that the placement of foreign students into Finnish working life is followed. ARENE ry prepares annually the recommendation for admission criteria for degree programmes conducted in Finnish and Swedish. The recommendation for degree programmes conducted in English has been prepared thus far in co-operation between the project group and ARENE's joint application project. The project group proposes that ARENE ry student selection project prepares the recommendation for admissions criteria for degree programmes conducted in English for 2009. The project group proposes that polytechnics have more cooperation within and between joint applications. The project group proposes that polytechnics have more cooperation in student recruiting and educational marketing.			
Other information			
Name and number of series Reports of the Ministry of Education, Finland 2007:49		ISSN 1458-8102	ISBN 978-952-485-454-2 (PDF)
Number of pages 33	Language Finnish	Price	Degree of confidentiality public
Distributed by		Published by Ministry of Education	

Opetusministeriölle

Opetusministeriö asetti 1.2.2006 projektiryhmät, jotka saivat tehtäväkseen tutkintoon johtavan aikuis- ja vieraskielisen koulutuksen yhteishakujen toteuttamisen.

Ammattikorkeakoulujen vieraskielisen tutkintoon johtavan koulutuksen yhteishakua valmistelevan projektiryhmän puheenjohtajaksi opetusministeriö kutsui opintoasiainpäälikkö Matti Isokallion Satakunnan ammattikorkeakoulusta ja jäseniksi opintosihteri Virve Björklundin Laurea-ammattikorkeakoulusta, opetusneuvos Carita Blomqvistin Opetushallituksesta, koulutuspoliittisen vastaavan Päivi Keräsen SAMOK ry:stä, kansainvälisten asioiden päälikkö Helli Kitinojan Seinäjoen ammattikorkeakoulusta, ylitarkastaja (erityisasi-antuntija 1.10.2007 alkaen) Outi Kivipellon Opetushallituksesta, viestintäpäälikkö Merja Lankisen CIMOsta, kansainvälisten asioiden suunnittelija Marjo Pääskylän Oulun seudun ammattikorkeakoulusta ja projektipäälikkö Ritva Sammalkiven Opetushallituksesta. Projektiryhmän toimikauden aikana Päivi Keränen siirtyi muihin tehtäviin ja hänen tilalleen opetusministeriö kutsui koulutuspoliittisen vastaavan Mikko Majanderin SAMOK ry:stä. Myös Ritva Sammalkivi siirtyi toisiin tehtäviin, ja hänen tilalleen opetusministeriö kutsui projektipäälikkö Ulla Angervon Opetushallituksesta. Projektiryhmän sihterinä toimi projektipäälikkö Annika Grönholm Opetushallituksesta. Projektiryhmä otti nimekseen Ammattikorkeakoulujen vieraskielisen koulutuksen yhteishaun projektiryhmä.

Projektiryhmän tuli työskennellä yhteistyössä ammattikorkeakoulujen yhteishaun johtoryhmän kanssa. Yhteishaun-johtoryhmän toimikausi päättyi 31.12.2006, johon asti ryhmät tekivät yhteistyötä.

Projektiryhmän työskentelyn pohjana oli yhteishaun-johtoryhmän valmisteleva raportti ”Ammattikorkeakoulujen vieraskielisen koulutuksen yhteishaku – Selvitystyöryhmän raportti” 12.12.2005.

Samaan aikaan Ammattikorkeakoulujen vieraskielisen koulutuksen projektiryhmän kanssa toimi Ammattikorkeakoulujen aikuiskoulutuksen yhteishaun projektiryhmä, jonka tehtävänä oli ammattikorkeakoulujen aikuiskoulutuksen yhteishaun toteuttaminen. Tämän projektiryhmän työskentely pohjautui yhteishaun-johtoryhmän valmistelevaan raporttiin ” Moninaisesta aikuishausta yhtenäisiin menettelytapoihin, tutkintoon johtavan aikuiskoulutuksen yhteishaun kehittämishanke ” 12.12.2005.

Toimeksiannon mukaisesti projektiryhmän määräaika päättyi 31.12.2007. Toimikautensa aikana työryhmä kokoontui 14 kertaa.

Saatuana työnsä päätökseen ammattikorkeakoulujen vieraskielisen koulutuksen projekti-ryhmä luovuttaa muistionsa opetusministeriölle.

Helsingissä 12.12.2007

Matti Isokallio

Ulla Angervo

Carita Blomqvist

Virve Björklund

Annika Grönholm

Helli Kitinoja

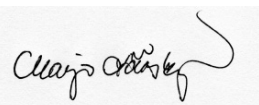

Outi Kivipelto

Merja Lankinen

Mikko Majander

Marjo Pääskylä

Sisältö

1	Projektiryhmän tausta	9
2	Kohti yhteishakua	11
3	Projektiryhmän tavoitteet ja toiminta	13
	3.1 Projektiryhmän toiminta jaostoissa: ATK- ja viestintäjaostot	13
	3.2 Projektiryhmän ja jaostojen kokoontumiset	14
4	Valmistautuminen yhteishakuun	15
	4.1 Lainsäädäntö	15
	4.2 Valintaperustesuositus ja valintaperusteet käytännössä	16
	4.3 Hakukelpoisuuden arviointi	17
	4.4 Yhteishaun aikataulu	17
	4.5 Nettihaku ja yhteishakujärjestelmä (VKYH)	18
	4.5.1 Nettihaku – <i>www.admissions.fi</i>	18
	4.5.2 VKYH-järjestelmä	19
	4.6 Tiedotus ja koulutus	19
	4.6.1 Tiedotus	19
	4.6.2 Koulutus	20
5	Kokemuksia ensimmäisestä hausta	21
6	Projektiryhmän suositukset	24
	Liite 1 Valintaperustesuositus 2007 VIERASKIELISEN TUTKINTOON JOHTAVAN KOULUTUKSEN YHTEISHAKUUN	26
	Liite 2	31

1 Projektiryhmän tausta

Opetusministeriön Koulutus ja tutkimus 2003–2008 –kehittämissuunnitelman yhtenä tavoitteena on, että ammattikorkeakoulut ja yliopistot lisäävät ulkomaisten tutkinto-opiskelijoiden määrää niin, että vuonna 2008 Suomessa opiskelee yhteensä 12 000 tutkintoa suorittavaa ulkomaalaista. Tätä tarkoitusta varten korkeakoulut järjestävät oman profiilinsa mukaista vieraskielistä opetusta. Vuosien 2007–2009 opetusministeriön ja ammattikorkeakoulujen välisissä tavoite- ja tulosneuvotteluissa ammattikorkeakoulujen osalta määräksi sovittiin 5000 tutkinto-opiskelijaa.

Ammattikorkeakoulut pyrkivät tavoitteeseen lisäämällä vieraskielisen opetuksen määrää ja kehittämällä opiskelijarekrytointia, johon kuuluu osana hakijoille suunnattu markkinointi. Suomen- ja ruotsinkielisiin koulutusohjelmiin hakeutuvien ulkomaalaisten tutkinto-opiskelijoiden määrä on niin vähäinen, ettei sillä pääse tavoiteltuun määrään. Ammattikorkeakoulujen vieraskielisen koulutuksen siirtyminen yhteishakuun on yksi olennainen työväline opiskelijarekrytoinnissa.

Ammattikorkeakoulujen opiskelijavalintoja ja niihin liittyviä rekistereitä on kehitetty 1990-luvun loppupuolelta asti. Yksi merkittävä askel oli yhden korkeakoulupaikan säännöksen toteutuminen vuonna 1999. Tällöin ammattikorkeakoulujen käyttöön tuli ensimmäinen valtakunnallinen hakijarekisteri, Ammattikorkeakoulujen hakija- ja opiskelupaikkarekisteri AMKOREK. Vuonna 2003 tapahtui seuraava valtakunnallinen opiskelijavalintoja koskeva uudistus, kun yhteishaun toteutus siirtyi lääninhallituksilta ammattikorkeakouuille. Samassa yhteydessä otettiin käyttöön AMK-nettihaku. Opetusministeriö oli asettanut ammattikorkeakoulujen yhteishaun johtoryhmän (17.2.2004–31.12.2006) ohjaamaan yhteishakua ja ammattikorkeakoulujen yhteistyötä opiskelijavalintojen kehittämisessä. Yhtenä johtoryhmän tehtävänä oli selvittää ja tehdä esitys yhteishaun laajentamiseksi koskemaan myös ammattikorkeakoulujen tutkintoon johtavaa aikuiskoulutusta ja vieraskielistä koulutusta. Johtoryhmä nimitti erillisen selvitysryhmän, joka antoi raporttinsa ”Ammattikorkeakoulujen vieraskielisen koulutuksen yhteishaku – Selvitysryhmän raportti” 12.12.2005.

Selvitysryhmä käytti yhtenä tiedonlähteenä Kansainvälisen henkilövaihdon keskuksen CIMO:n kyselyä, joka tehtiin kevään 2005 aikana. Vaikka kyselyä ei ollut yksilöity koskemaan vain vieraskielistä tutkintokoulutusta, ammattikorkeakoulujen vastaukset painottuivat ulkomaalaisvalintaan vieraskielisissä koulutusohjelmissä, koska ulkomaisia opiskelijoita hakeutuu pääsääntöisesti niihin. Kyselyn vastausten perusteella toivottiin alueellista tai kansallista yhteistyötä opiskelijarekrytoinnissa.

Selvitysryhmän keskeinen esitys oli erillinen vieraskielinen yhteishakujärjestelmä vuoden 2007 opiskelijavalintaan. Aikataulun osalta esitykseen vaikutti vuonna 2005 esillä ollut ajatus lukukausimaksuista EU/ETA – alueen ulkopuolisille opiskelijoille. Selvitysryhmä satoi ammattikorkeakoulujen vieraskielisen yhteishaun EU/ETA – alueen ulkopuolisten opiskelijoiden mahdolliseen lukukausimaksuun. Lukukausimaksuja ei otettu käyttöön suomalaisissa korkeakouluissa.

Edellä mainitun tarpeen ja esitysten mukaisesti opetusministeriö asetti projektiryhmän ammattikorkeakoulujen vieraskielisen koulutuksen yhteishaun jatkovalmistelua ja toteuttamista varten 1.2.2006.

2 Kohti yhteishakua

Vieraskieliseen koulutukseen hakenut hakija on voinut hakea samalla hakukierroksella rajoittamattomaan määrään koulutusohjelmia. Yhden korkeakoulun säännös on rajoittanut opiskelupaikkavalintaa vasta paikan vastaanottovaiheessa. Näin ollen saman hakijan hakukelpoisuus on yleensä arvioitu päällekkäisenä työnä useassa ammattikorkeakoulussa samaan aikaan. Hakijan näkökulmasta hakua on vaikeuttanut lisäksi hakuajan vaihtelu ammattikorkeakoulujen välillä. Ammattikorkeakouluilla on ollut myös käytössä eri hakuajat eri kansalaisuuksia edustaville hakijoille, esimerkiksi jaolla EU-ulkopuoliset hakijat ja EU/ETA-maiden hakijat. Aiemmin vieraskielisen koulutuksen hauissa ja valinnoissa on ollut poikkeamia hakijoiden kohtelussa ja arvioinneissa. Monesti jo hakijan määrittely käsitteenä on ollut erilaista, esimerkiksi hakuvaiheessa kaikkia hakemuksia ei ole välttämättä otettu huomioon ollenkaan.

Ammattikorkeakoulujen vieraskielisen koulutuksen yhteishaun yhtenä tärkeimmistä tavoitteista voidaan pitää tasa-arvoisen ja läpinäkyvän hakuprosessin ja valintamenettelyn luomista.

Ennen yhteishakua ammattikorkeakouluissa vieraskielisen koulutuksen haku- ja valintaprosessi oli joko keskitetty tai hajautettu. Kuudessa ammattikorkeakoulussa hakuprosessi oli keskitetty pääosin haku- tai opintotoimistoon. Viidessä ammattikorkeakoulussa hakuprosessi oli hajautettu pääosin yksittäisille koulutusohjelmille. Muissa ammattikorkeakouluissa vastuu hakuprosessin eri vaiheista oli jaettu opintotoimiston, kansainvälisten asioiden toimiston, yksiköiden ja koulutusohjelmien välille.

Vieraskielisen koulutuksen yhteishaun keskeisenä tavoitteena on eri toimijoiden välinen yhteistyö. Tämä asia on tiedostettu jo nuorten suomen- ja ruotsinkielisen koulutuksen yhteishaku-uudistuksen alussa, kun ammattikorkeakouluihin perustettiin hakutoimistot hoitamaan yhteishaun toteutusta. Yhteishaun uudistamisesta lähtien yhteistyö on perustunut siihen, että toimintatapoja yhtenäistämällä on kyetty tarjoamaan hakijalle ammattikorkeakoulusta riippumatta tasapuolinen kohtelu hakemiseen ja opiskelijavalintaan liittyvissä asioissa. Ammattikorkeakoulujen hakutoimistojen henkilöstö on usean kerran vuodessa kokoontunut sopimaan yhteisistä käytänteistä ja toimintatavoista. Hakemiseen liittyvissä asioissa hakijoita kehoitetaan aina ottamaan yhteyttä hakutoimistoon, joissa oman ammattikorkeakoulun ohjauksen lisäksi tehdään myös valtakunnallista neuvonta- ja ohjaustyötä.

Hakutoimistot ovatkin lisänneet opiskelijavalinnan näkyvyyttä ja arvostusta sekä hakijoiden kannalta että ammattikorkeakoulujen omissa toimintaympäristöissä. Ammattikor-

keakouluihin on syntynyt asiantuntijuuteen perustuvia neuvonta- ja ohjausyksiköitä, joista nettihaun tavoin löytyy tieto kaikesta hakemiseen liittyvästä. Hakutoimistoissa tehtävät hoidetaan viranomaistehtävinä ja avainsanoja tehtävien hoidossa ovat vastuu ja luotettavuus.

Vieraskielisen koulutuksen yhteishakua hoitamaan jokaiseen vieraskielistä koulutusta tarjoavaan ammattikorkeakouluun perustettiin admissions office. Nuorten suomen- ja ruotsinkielisen koulutuksen yhteishaun hakutoimistoihin liittyneet toiminnot on keskitetty vieraskielisessä yhteishaussa admissions officeen. Admissions officen kokoonpanojen taustat vaihtelevat hieman ammattikorkeakoulusta toiseen. Suurimmassa osassa ammattikorkeakouluja vieraskielistä hakua hoitavat hakutoimistot, jotka hoitavat muitakin yhteishakuja. Vajaassa kymmenessä admissions officessa hakua hoitavat kansainvälisiä asioita hoitaneet virkailijat tai opintosihteerit.

Ammattikorkeakoulujen vieraskielisen koulutuksen haun haasteina ennen yhteishakua on ollut mm. miten ulkomainen hakija määrittellään, hakukelpoisuuden arviointi, vaihtelevat hakuajat ja päällekkäinen työ.

3 Projektiryhmän tavoitteet ja toiminta

Vieraskielisen yhteishaun projektiryhmän tavoitteena oli yhteishaun toteuttaminen.

Ammattikorkeakoulujen vieraskielisen koulutuksen yhteishaku on yksi työväline suomalaisten ammattikorkeakoulujen ulkomaisten opiskelijoiden määrän lisäämiseksi.

Ammattikorkeakoulujen vieraskielisen koulutuksen yhteishaun tavoitteena ovat motivoituneiden opiskelijoiden ja koulutustarjonnan kohtaaminen sekä opiskelupaikkojen tehokas täyttäminen. Yhteishaun toteutusta tukevat yhdenmukaiset ja läpinäkyvät valintaperusteet ja hakuprosessit, nettihaun käyttö, laaja valintakoeysteistyö, ammattikorkeakoulujen verkostoituminen, eri toimijoiden yhteistyö, yhteiset pelisäännöt ja käytänteet sekä keskinäinen luottamus yhteishaun parissa työskentelevien ammattitaitoon ja asiantuntijuuteen.

Tavoitteena on myös hakijoiden palvelun keskittäminen admissions officeen ja päällekkäisen työn vähentäminen.

3.1 Projektiryhmän toiminta jaostoissa: ATK- ja viestintäjaostot

Projektiryhmän työskentelyn ohien päätettiin perustaa kaksi jaostoa, joista atk-jaostossa keskityttiin sähköisen haun eli nettihaun ja hakujärjestelmän eli VKYH-järjestelmän rakentamiseen ja kehittämiseen. ATK-jaostossa puheenjohtajana toimi Matti Isokallio Satakunnan ammattikorkeakoulusta, muina jäseninä Ulla Angervo Opetushallituksesta, Virve Björklund Laurea-ammattikorkeakoulusta, Annika Grönholm Opetushallituksesta, Outi Kivipelto Opetushallituksesta, suunnittelija Merja Väistö Opetushallituksesta ja sihteerinä toimi projektipäällikkö Aili Sydänmaanlakka TietoEnatorista.

Viestintäjaostossa käsiteltiin yhteishaun koulutukseen, tiedotukseen ja markkinointiin liittyviä asioita. Viestintäjaoston puheenjohtajana toimi Helli Kitinoja Seinäjoen ammattikorkeakoulusta, muina jäseninä Ulla Angervo Opetushallituksesta, Carita Blomqvist Opetushallituksesta, Merja Lankinen CIMOsta, Mikko Majander SAMOK ry:stä, tuottaja Kaija Pirinen Opetushallituksesta, Marjo Pääskylä Oulun seudun ammattikorkeakoulusta, Merja Väistö Opetushallituksesta ja sihteerinä toimi Annika Grönholm Opetushallituksesta.

3.2 Projektiryhmän ja jaostojen kokoontumiset

Projektiryhmä kokoontui 14 kertaa. Projektiryhmän työskentelyn alkuvaiheessa keväällä 2006 keskityttiin vuoden 2007 valintaperustesuositukseen tekemiseen ja yleisiin linjauksiin ja periaatteista päättämiseen. Syksyllä 2006 keskityttiin hakujärjestelmään liittyvien asioiden käsittelyyn sekä vuoden 2008 valintaperustesuosituksen valmistelun aloittamiseen. Vuoden 2007 kokouksissa projektiryhmä on käsitellyt haun toteutukseen ja kehittämiseen liittyviä asioita.

ATK –jaosto kokoontui 15 kertaa. Jaoston ensimmäisen toimintavuoden aikana keskityttiin nettihaun ja hakujärjestelmän määrittämiseen ja käytännön toteuttamiseen. Syksyllä 2006 valmisteltiin valintaperusteiden mukaiset toiminnot hakujärjestelmään. Keväällä 2007 keskityttiin puuttuvien kokonaisuuksien valmistamiseen ja jo toiminnassa olleiden toimintojen parantamiseen mm. käyttäjäpalautteiden perusteella. Nettihaun ja etenkin hakujärjestelmän kehittämistyötä on jatkettu syksyllä 2007. Tarkoituksena on myös se, että aikuiskoulutuksen yhteishaussa syksyllä 2007 käyttöön otettava hakijapalvelu otetaan käyttöön vieraskielisessä yhteishaussa syksyllä 2008.

Viestintäjaosto kokoontui seitsemän kertaa. Viestintäjaoston ensimmäisissä kokouksissa käsiteltiin erityisesti ammattikorkeakouluille suunnattua tiedotusta yhteishaku-uudistuksesta sekä valintaperustesuositusta. Lisäksi viestintäjaoston kokouksissa käsiteltiin vuoden 2006 koulutusseminaarien aikataulua. Hakijoille ja muille tahoille suunnatusta tiedotuksesta ja markkinoinnista päätettiin, että Opetushallitus lähettää asiasta lehdistötiedotteita, painattaa messukortin ja julkaisee valtakunnallisen valintaoppaan.

4 Valmistautuminen yhteishakuun

4.1 Lainsäädäntö

Lainsäädännöllisesti tilanne ennen ensimmäistä ammattikorkeakoulujen vieraskielisen koulutuksen yhteishakua oli seuraava.

Kelpoisuus ammattikorkeakouluopintoihin on määritelty laissa (Ammattikorkeakoululaki 351/2003 § 20). Opiskelijavalinnan perusteista ja valintakokeen järjestämisestä päättää ammattikorkeakoulu. Hakijoihin on sovellettava yhdenvertaisia valintaperusteita (L 351/2003 § 22). Opiskelijavalinnan yleisistä ja yksityiskohtaisista valintaperusteista sekä opiskelijavalinnan toimeenpanosta päättää ammattikorkeakoulussa esim. hallitus ja rehtori tai muu taho sen mukaan, mitä ammattikorkeakoulun tutkintosääntö tai muu sääntö määrää. Opiskelijaksi ottamisesta päättää ammattikorkeakoulu (L 351/2003 § 22).

Ammattikorkeakoulun opiskelijavalinta suoritetaan yhteishaun avulla lukuun ottamatta ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavaa koulutusta, vieraskielistä koulutusta ja aikuiskoulutusta (Valtioneuvoston asetus 424/2005 ammattikorkeakoulujen yhteishakujärjestelmästä annetun valtioneuvoston asetuksen (1191/1998) 2 §:n muuttamisesta).

Yhteishaun alueellisesta toteutuksesta vastaavat ammattikorkeakoulut. Ammattikorkeakoulut huolehtivat hakemusten vastaanottamisesta, käsittelystä ja säilyttämisestä, hakemiseen ja valintaan liittyvästä yleisestä tiedotuksesta sekä muista yhteishaun käytännön järjestelyistä. Opetushallitus vastaa yhteishakurekisterin kokoamisesta ja pitämisestä. Ammattikorkeakoulut huolehtivat hakijaa koskevien tietojen tallentamisesta yhteishakurekisteriin (Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakoulujen yhteishakujärjestelmästä 353/2003). Ammattikorkeakouluihin on perustettu keskitetyt hakutoimistot, jotka hoitavat yhteishakuun kuuluvia tehtäviä.

Opiskelijavalintarekisteriä ylläpitää Opetushallitus. Lisäksi ammattikorkeakoulut osallistuvat rekisterinpittoon ammattikorkeakoulujen yhteishakurekisterin osalta Opetushallituksen lukuun (Laki 547/2002 opiskelijavalintarekisteristä ja ylioppilastutkintorekisteristä annetun lain (1058/1998) 1 §:n muuttamisesta).

Ammattikorkeakoululain mukaan opiskelija voi ottaa samana lukuvuonna vastaan vain yhden korkeakoulututkintoon johtavan opiskelupaikan (L 351/2003 § 22). Yhden korkeakoulupaikan säännös on koskenut koko sen olemassaoloajan myös vieraskielisiä koulutusohjelmia, joten vieraskielisen koulutuksen yhteishaku ei muuta käytäntöä. Opetusministeriö päättää vuosittain opiskelupaikan vastaanottamisen aikataulun.

Uusien yhteishakujen toteutus vaati hakemiseen liittyvän lainsäädännön muutosta. Yhteishaun johtoryhmä teki opetusministeriölle ehdotuksen lainsäädännön muuttamiseksi siten, että yhteishaku koskisi ammattikorkeakoulujen tutkintoon johtavaa aikuiskoulutusta sekä ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavaa koulutusta ja vieraskielistä ammattikorkeakoulututkintoon johtavaa koulutusta. Muutos valtioneuvoston asetukseen ammattikorkeakoulujen yhteishausta tuli voimaan 1.12.2006 ja sitä sovelletaan ensimmäisen kerran valittaessa opiskelijoita 1.8.2007 alkavalle lukuvuodelle. Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot eivät sisälly muutokseen, mutta vapaaehtoisuuteen perustuen ammattikorkeakoulut toteuttavat haun yhteishakuna. Vieraskielisen aikuiskoulutuksen ja vieraskielisten ylempien tutkintojen rajaaminen vieraskielisen koulutuksen yhteishaun ulkopuolelle perustuu siihen, että aikuiskoulutuksen aikataulu ei sovi yhteen vieraskielisen koulutuksen yhteishaun kanssa ja koulutuksen määrä on huomattavasti vähäisempi.

4.2 Valintaperustesuositus ja valintaperusteet käytännössä

Projektiryhmä valmisteli vieraskielisen koulutuksen valintaperustesuosituksen osana Arene ry:n opiskelijavalintaprojektin antamaa valintaperustesuositusta. Suositus lähetettiin ammattikorkeakouluille 24.5.2006 (kts liite 1). Ammattikorkeakoulujen tuli antaa päätöksensä perusteisiin 30.6.2006 mennessä.

Valintaperustesuosituksessa päädyttiin esittämään seuraavaa:

Hakijoita ei erotella kansalaisuuden mukaan, vaan hakijat ryhmitellään tutkintotodistuksen myöntämipaikan mukaisesti. Käytännössä tämä tarkoittaa jakoa suomalaisiin ja ulkomaisiin todistuksiin. Ulkomaisella tutkintotodistuksella hakevan tutkinnon tulee olla suoritettu hakuajan loppuun mennessä, jotta hakijan hakukelpoisuus voidaan arvioida. Ulkomaisella todistuksella hakevan hakijan tulee toimittaa virallisesti oikeaksi todistettu kopio tutkintotodistuksestaan ja tarvittaessa virallinen käännös todistuksesta suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi ensisijaisen hakutoiveen ammattikorkeakoulun admissions officeen määräaikaan mennessä.

Kaikki hakukelpoiseksi arvioidut kutsutaan valintakokeeseen.

Valinta tapahtuu kahdessa kiintiössä niin, että yhteispistemääräkiintiössä hakevat suomalaisen ylioppilastutkinnon, EB-, IB- tai Reifeprüfung-tutkinnon suorittaneet tai ylioppilastutkintoa suorittavat hakijat. Hakijat saavat enimmillään 30 koulumenestyspistettä lukion päättötodistuksen keskiarvosta sekä ylioppilastutkinnon kolmesta arvosanasta (äidinkieli, pitkä englanti ja matematiikka/paras ainereali). Lisäksi hakija saa pisteitä valintakokeesta, jonka tulos skaalataan 70 pisteeseen.

Valintakoekiintiössä hakevat kaikki muilla hakukelpoisuuden antavilla todistuksilla hakevat. Valintakokeen enimmäispistemäärä on 100 pistettä.

Puolet opiskelijoista valitaan yhteispistemääräkiintiöstä ja puolet valintakoekiintiöstä. Jos jompikumpi kiintiö ei täyty, hakijat asetetaan pistejärjestykseen yhteen jonoon ja valinta tapahtuu tämän järjestyksen mukaisesti.

Valintakokeen tulee sisältää englannin kielen taitoa testaava osio. Kielikokeesta voi vapautua, jos hakijalla on suoritettuna ylioppilastutkinnon pitkän englannin arvosana C, yleinen kielitutkinto 4, IELTS 5,5 tai TOEFL ibt 79-80/pbt 550/ cbt 213. Kielikokeesta voi vapautua myös jos hakijan koulusivistys on suoritettu Iso-Britanniassa, Irlannissa, Kanadassa, Yhdysvalloissa, Australiassa, Uudessa-Seelannissa tai Etelä-Afrikassa.

Vieraskielisessä yhteishaussa mukana olleista 25 ammattikorkeakoulusta 16 noudatti valintaperustesuositusta. Loput poikkesivat siten, että kolmella ammattikorkeakoululla oli

pakollinen englannin kielen koe kaikille hakijoille, kolme valitsi kaikki hakijansa pelkän valintakokeen perusteella, yksi asetti hakijat kiintiöissä yhteen pistejonoon, yksi ammattikorkeakoulu kysyi tekniikan koulutusohjelmassa pakollisena tietona matematiikan, kemian tai fysiikan yo-arvosanaa, yksi ammattikorkeakoulu vaati tyydyttävää suomen kielen taitoa ja yksi ammattikorkeakoulu vaati keskitason ruotsin taitoa yhdessä koulutusohjelmassa.

Poikkeavat perusteet ovat olleet pääasiassa hakijan näkökulmasta helposti ymmärrettävissä ja havaittavissa, poikkeamat ovat olleet myös kohtuullisen yksinkertaisia toteuttaa teknisesti.

4.3 Hakukelpoisuuden arviointi

Hakukelpoisuus arvioidaan jokaisen hakijan kohdalta erikseen. Suomalaisella tutkintotodistuksella hakevien ei tarvitse lähettää hakuaihana todistusjäljennöksiä, koska valtaosa suomalaisella todistuksella hakevien arvosanatiedoista saadaan suoraan ylioppilastutkintolautakunnasta. Ulkomaisella tutkintotodistuksella hakevan tulee lähettää virallisesti oikeaksi todistettu kopio lopullisesta tutkintotodistuksestaan määräaikaan mennessä (kevällä 2007 23.2.2007 klo 16.15).

Hakukelpoisuuden arviointi perustuu ammattikorkeakoululakiin 351/2003, jossa määritellään suomalaiset hakukelpoisuuden antavat tutkinnot ja todetaan, että suomalaisia tutkintoja vastaavat ulkomaiset opinnot antavat hakukelpoisuuden.

Hakukelpoisuuden ja etenkin ulkomaisten tutkintotodistusten käsittelemiseen tehtiin Opetushallituksessa ohjeistus ammattikorkeakouluille joulukuussa 2006. Samaan ohjeeseen sisältyivät yleiset toimintaohjeet yhteishaun eri vaiheissa.

4.4 Yhteishaun aikataulu

Vieraskieliseen koulutukseen on voinut hakea keväisin ja syksyisin. Pääosa koulutustarjonnasta on ollut syksyllä alkavaa koulutusta. Vain muutama ammattikorkeakoulu on tarjonnut tammikuussa alkavaa vieraskielistä koulutusta.

Vieraskielisen koulutuksen hakuajat ovat vaihdelleet ammattikorkeakoulujen välillä ennen yhteishakua. Monessa ammattikorkeakoulussa on ollut käytössä kaksi hakuaikaa, toinen yleisesti alkuvuoteen ajoittunut EU-maiden ulkopuolisille hakijoille suunnattu hakuaikea ja toinen keväällä ollut hakuaikea suomalaisille ja EU-maiden kansalaisille. Valintojen tulosten ilmoittamisen ja opiskelupaikan vastaanottamisen aikataulu on ollut vieraskielisessä koulutuksessa opetusministeriön vahvistama.

Yhteishaun myötä kaikki hakijat kansalaisuudesta riippumatta hakevat samaan aikaan. Etukäteen pohdittiin mm. sitä, huomaavatko suomalaiset hakijat uuden hakuajan ja onko hakuaikea yleensäkin liian aikainen.

Opetusministeriön vahvistaman yhteishaun aikataulun mukaan ensimmäinen ammattikorkeakoulujen vieraskielisen koulutuksen yhteishaku järjestettiin 15.1.–9.2.2007. Hakuaikaan päädyttiin sen takia, että hakuaikea oli monessa ammattikorkeakoulussa ollut käytössä EU-maiden ulkopuolisille hakijoille. Lisäksi katsottiin, että aikainen aikataulu mahdollistaa etenkin ulkomaisten hakijoiden lupa-asioden järjestymisen ajoissa opiskelijaksi hyväksymisen jälkeen. Valintakokeet järjestettiin 2.4.–11.5. välisenä aikana ja opiskelijavalinnan tulokset sai julkistaa 1.6.2007 alkaen.

Syksyn haku järjestettiin 3.–4.9.2007, valintakokeet järjestettiin 24.10.–2.11. välisenä aikana ja tulokset sai julkaista aikaisintaan 30.11.2007. Kevään 2008 hakuaika on 14.1.–15.2.2008 ja syksyn hakuaika 1.–12.9.2008.

4.5 Nettihaku ja yhteishakujärjestelmä (VKYH)

Ammattikorkeakoulujen vieraskielisen koulutuksen yhteishakua varten rakennettiin nettihaku ja yhteishakujärjestelmä (VKYH). Kummassakin hyödynnettiin jo olemassa olevaa suomen- ja ruotsinkielisen koulutuksen yhteishaun nettihakua www.amkhaku.fi ja yhteishakujärjestelmää (AMKYH). Nettihaun ja yhteishakujärjestelmän teknisenä toimittajana toimii TietoEnator.

4.5.1 Nettihaku – www.admissions.fi

Ammattikorkeakoulujen vieraskielisen koulutuksen nettihakua varten rakennettiin uusi hakusivu www.admissions.fi. Myös suomen- ja ruotsinkielisen yhteishaun ja aikuiskoulutuksen yhteishaun sivulta www.amkhaku.fi/www.yhansokan.fi on linkitys www.admissions.fi -sivulle.

Admissions.fi –sivusto sisältää nettihakemuksen lisäksi tietoa tarjolla olevasta koulutuksesta koulutusohjelmakuvauksineen, hakemiseen liittyvät ohjeet, valintaoppaan tiedot, lyhyttä yleistietoa opiskelusta Suomessa ja linkit mm. ammattikorkeakoulujen, CIMOn nettisivuille ja muiden aiheeseen liittyvien toimijoiden nettisivuille.

Nettihakemuksessa hakijalta kysytään henkilötiedot, 1–4 hakutoiveita, jotka hakija laittaa mieluisuusjärjestykseen, hakukelpoisuuden arviointiin liittyvät tiedot koulutustaustasta (suomalaisilta ylioppilailta ja abiturienteilta myös arvosanat) ja tiedot mahdollisista hyväksyttävistä kielitutkinnoista. Lisäksi hakijalta pyydetään lupa mm. valintatietojen julkaisuun netissä. Tarkistettuaan kaikki antamansa tiedot hakija tallentaa hakemuksensa. Tällöin hakija saa tiedon hakemuksensa vastaanottamisesta ja oman hakijanumeronsa. Näiden tietojen yhteydessä hakijaa pyydetään toimittamaan kaikki asiaankuuluvat liitteet hakijan ensisijaisen hakutoiveen admissions officeen. Jos hakija on ilmoittanut sähköpostiosoitteensa, hän saa välittömästi sähköpostivahvistuksen hakemuksestaan. Vahvistuksessa käy ilmi hakijanumero, hakutoiveet ja tiedot liitteiden toimittamisesta.

Hakija voi hakuaikana muuttaa hakutoiveitaan olemalla yhteydessä ensisijaisen hakutoiveen admissions officeen. Hakuajan päättymisen jälkeen hakutoivejärjestys on sitova. Henkilötietoja voi muuttaa koko hakuprosessin ajan, koulutukseen liittyvät arvosanatiedot pitää toimittaa ennen valinta-ajoja.

Hakija voi tehdä ainoastaan yhden hakemuksen hakukierroksella. Hakija identifioituu nettihaun täyttövaiheessa henkilötunnuksellaan, joten ulkomainen hakija, jolla ei ole henkilötunnusta, voi käytännössä tehdä useamman hakemuksen, koska ulkomaisen hakijan identifioitumista ei voida sitoa esim. passinumeroon. Jos hakija täyttää useamman hakemuksen, hänen viimeinen hakemuksensa jää voimaan ja aiemmat hakemukset passivoidaan. Henkilötunnuksettomat hakijat ovat saaneet nettihaussa ohjeet menettelystä.

4.5.2 VKYH-järjestelmä

Ammattikorkeakoulu tallentaa koulutustietonsa AMKOPAS-järjestelmään, josta tiedot siirtyvät VKYH-järjestelmään.

Ennen hakuajan alkua ammattikorkeakoulu tallentaa valintaperusteensa suoraan VKYH-järjestelmään.

Nettihakemus tallentuu suoraan VKYH-järjestelmän nettihakemuskantaan. Nettihakemuskannassa admissions officen virkailija pääsee katsomaan hakemuksia ja kun vaaditut liitteet ovat saapuneet, hän aktivoi (=siirtää järjestelmäkantaan) ulkomaisella todistuksella hakeneiden hakemukset. Suomalaisella tutkintotodistuksella hakeneiden hakemukset aktivoituvat automaattisesti hakemuksen jättämistä seuraavana yönä. Kaikkien ulkomaisella todistuksella hakeneiden, joiden todistusliitteet eivät ole tulleet tiettyyn päivään mennessä, hakemukset aktivoidaan automaattisesti. Samalla hakijalle lähtee vielä sähköpostimuistutus liitteiden toimittamisesta.

Kun hakemus on aktivoitu eli siirretty varsinaiseen VKYH-järjestelmäkantaan, pääsee hakemusta käsittelemään. Tässä vaiheessa arvioidaan hakijan hakukelpoisuus. Samalla ammattikorkeakoulu ottaa kantaa myös mahdollisiin harkinnanvaraisiin hakijoihinsa. Kaikki hakukelpoiset hakijat kutsutaan valintakokeisiin, joten tässä vaiheessa ei esim. suomalaisella yo-todistuksella hakevien abiturienttien puuttuvia arvosanoja tarvitse ottaa huomioon. Uutena parannuksena kaikille hakukelpoisille hakijoille voidaan tulostaa VKYH-järjestelmästä valintakoekutsu ja ei-hakukelpoisille hakijoille hylkäyskirje. Ammattikorkeakoulu voi halutessaan käyttää omia kirjeitään.

Valintakoetulokset ammattikorkeakoulu syöttää joko VKYH-järjestelmästä saatavaan ja järjestelmään suoraan ajettavaan excel-taulukkoon tai järjestelmän valinnat-näytölle. Koepisteiden syötön jälkeen suoritetaan varsinainen valinta-ajo (24.5.2007), jonka jälkeen tulokset voi julkaista määräajasta (1.6.2007) alkaen. Järjestelmästä voidaan suoraan tulostaa valintakirjeet ja samoin hylkäyskirjeet. Jälleen ammattikorkeakoulu pystyy halutessaan käyttämään myös omia kirjeitään.

Valinta-ajojen jälkeen hakijoita voi kutsua opiskelijaksi varasijalta suoraan VKYH-järjestelmästä, lisäksi opiskelijan vastaanottotieto syötetään VKYH-järjestelmään.

VKYH-järjestelmässä on lisäksi erilaisia raportteja, joista näkee hakijoiden määrän mm. kansalaisuuden, hakukelpoisuuden tai koulutusohjelman mukaan. Lisäksi raporteista selviää esimerkiksi koulutusohjelmien vetovoimaisuus.

4.6 Tiedotus ja koulutus

4.6.1 Tiedotus

Ammattikorkeakoulujen vieraskielisen koulutuksen yhteishausta tiedottaminen aloitettiin selvitysryhmän raportin valmistumisen jälkeen ammattikorkeakouluille valintaperusteseminaarissa Tampereella 7.2.2006. Seuraavassa tiedotusseminaarissa Helsingissä 15.5.2006 esiteltiin mm. valintaperustesuosituksen sisältöä. Arene ry:n opiskelijavalintaprojektin antama valintaperustesuositus toimitettiin ammattikorkeakouluihin 24.5.2006 ja tiedote ammattikorkeakouluille 26.5.2006. Yhteishaun etenemisestä on tiedotettu ammattikorkeakouluille erilaisissa tapahtumissa (CIMOn kv-kevätpäivät toukokuussa 2006 ja 2007, AMKOTA-seminaari lokakuussa 2006, opintoasiainpäivät marraskuussa 2006 ja

lokakuussa 2007, International Degree Programmes –päivät tammikuussa 2007). Muun tiedotuksen kohteena ovat olleet mm. opintoasiainpäälliköt ja kansainvälisten asioiden -päälliköt.

Hakijoille ja sidosryhmille suunnattua tiedotusta on annettu Opetushallituksen tekemissä lehdistötiedotteissa ennen hakuajan alkua sekä opetusalan lehdissä julkaistuissa artikkeleissa. Opetushallituksessa laadittiin ulkomailla tapahtuvaa tiedotusta varten englanninkielinen tiedote, joka julkaistiin mm. Suomen suurlähetystöjen nettisivuilla ja julkaisuissa, Suomen kulttuuri- ja tiedeinstituuttien nettisivuilla sekä Suomi-Seuran ja Suomi-Seuran jäsenyhdistysten julkaisuissa ja/tai nettisivuilla. Ulkosuomalaisparlamentti on 24.5.2005 antamassaan lausunnossa toivonut hakumenettelyjen yhtenäistämistä ammattikorkeakoulujen vieraskielisessä koulutuksessa. Yhteishakua esiteltiin ulkosuomalaisparlamentin puhe-miehistölle marraskuussa 2006 ja uudistus otettiin myönteisesti vastaan.

Ammattikorkeakoulujen vieraskieliseen koulutukseen päätettiin tehdä oma valtakunnallinen valintaopas Apply to Polytechnics in Finland, Bachelor Degrees Conducted in English; Online application guide 2007, joka ilmestyi lokakuussa 2006. Vuoden 2008 opas ilmestyi lokakuussa 2007. Kaikki oppaan tiedot löytyvät nettihaun sivulta www.admissions.fi. Opasta ja vieraskielisen koulutuksen messukorttia on jaettu ulkomailla järjestettävillä messuilla, joissa CIMO on ollut mukana. CIMOn omilla sivuilla ja Discover Finland – sivuilla toivottaisiin olevan enemmän tietoa yhteishausta.

Valtakunnallisesta yhteishaun yleistiedotuksesta vastasi Opetushallitus, mutta alueellinen tiedotus mm. oppilaanohjaajille ja työvoimatoimistoille on ammattikorkeakoulujen vastuulla. Ammattikorkeakoulut ovat järjestäneet alueellisia tiedotustilaisuuksia, joissa on esitelty uusia yhteishakujia.

Varsinainen opiskelijarekrytointi ja koulutusmarkkinointi ovat ammattikorkeakoulujen vastuulla. Ammattikorkeakoulut tekivät kevään hakuja varten yhteisen mainoskampanjan (lehtimainokset Virossa, Unkarissa, Saksassa ja Pohjois-Amerikassa ja tv-mainos Sub-tv:llä). Lisäksi ammattikorkeakoulujen vieraskielistä koulutusta esitellään yhteisessä esitteessä.

4.6.2 Koulutus

Ensimmäinen koulutustilaisuus admissions office -edustajille järjestettiin 18.9.2006. Koulutustilaisuudessa käytiin läpi mm. haun käytäntöjä, kielitodistusten arviointia ja ulkomaitten todistusten tarkistukseen liittyviä yleisiä asioita.

Ennen hakuja ulkomaisten todistusten arviointityöhön kaivattiin koulutusta. 17.11.2006 järjestettiin seminaari, jossa käytiin läpi ulkomaisiin todistuksiin liittyviä kysymyksiä. Opetushallituksen tutkintojen tunnustaminen ja vertailu -yksikkö järjesti maaliskuussa 2007 Kiinan ja Intian tutkintojärjestelmiin keskittyvän koulutuksen. Molemmissa seminaareissa jaettiin erilaisia todistusmalleja sisältävää materiaalia.

22.-23.11.2006 järjestettiin VKYH-järjestelmän käyttäjäkoulutus.

Joulukuussa 12.12.2006 Opetushallitus järjesti koulutusseminaarin, jossa UM ja UVI esittivät lupa-asioihin liittyviä asioita. Seminaarissa käytiin läpi haun käytäntöihin liittyvät pelisäännöt ja ”yhteishaun käsikirja”. Käsikirja koostuu haun aikataulun eri käytänteistä ja toimintamalleista.

3.4.2007 järjestettiin palauteseminaari, jossa admissions office -edustajat jakoivat kokemuksiaan ja antoivat palautetta yhteishausta.

4.12.2007 järjestettiin kaikkien hakutoimistoiden yhteinen koulutuspäivä, jossa käytiin läpi päivitetty yhteishakujen käsikirjat.

5 Kokemuksia ensimmäisestä hausta

Ammattikorkeakouluilta on kerätty palautetta kevään 2007 yhteishausta. Yleisesti voidaan sanoa palautteen olevan myönteistä. Vieraskielisen koulutuksen yhteishakua on pidetty hyvänä uudistuksena. Ehkä myönteisintä palautetta on tullut yhteishaun myötä tullee yhteistyölle niin ammattikorkeakoulujen kuin eri toimijoiden välillä. Toisaalta kaivataan lisää yhteistyötä ja tiedon kulkua ammattikorkeakoulujen sisällä ja muiden toimijoiden välillä.

Niin admissions officet kuin koulutusohjelmat ovat olleet erityisen tyytyväisiä siihen, että yhteishaku on selkeyttänyt hakuprosessia etenkin hakijan näkökulmasta. Hakuprosessi on läpinäkyvä, yhdenmukainen ja ajallisesti selkeä, hakija saa kaiken olennaisen tiedon yhdestä paikasta. Nettihaku on avoin kaikille hakijoille ja yhteishaku ja yhteiset toimintatavat takaavat kaikille hakijoille tasa-arvoisen kohtelun kansalaisuuteen katsomatta.

Nettihakemusten korkea osuus hakemuksista (kevällä 96,5 % ja syksyllä 100 %) poisti paljon päällekkäistä työtä ja vapautti aikaa haastavaan hakukelpoisuuden arviointiin. Kevään haussa oli käytössä nettisivulta tulostettavissa oleva hakulomake (pdf-muotoinen), joka aiheutti tuplahakemusten määrän nousua. Admissions officeilta saadun palautteen myötä syksyn 2007 haussa paperinen hakulomake oli saatavana vain admissions officesta pyydettyinä. Syksyn haussa 100 % hakijoista haki nettihaun kautta.

Kevään 2007 haussa oli mukana 71 koulutusohjelmaa 25 ammattikorkeakoulusta. Haussa oli kaikkiaan 13 543 hakijaa. Näistä hakemuksista 935 passivoitiin pääosin Opetushallituksessa ja osittain ammattikorkeakouluissa tuplahakemuksina. Varsinaisia hakijoita oli siis 12 608. Suurimmat hakijamäärät kansalaisuuden perusteella olivat seuraavat: Nigeria 3 443, Suomi 1 938, Ghana 1 568, Kenia 902, Etiopia 851, Kiina 519, Kamerun 499, Nepal 475, Bangladesh 289, Pakistan 289 ja Venäjä 264. Hakukelpoisuuden arvioinnin jälkeen hakukelpoisia hakijoita oli 6 054. Kansalaisuuden mukaan eniten hakukelpoisia hakijoita oli seuraavasti: Suomi 1 904, Nigeria 880, Kenia 418, Etiopia 412, Ghana 411, Kiina & Nepal 345, Kamerun 227, Bangladesh 174 ja Venäjä 129. Ei-hakukelpoiseksi arvioiduista noin puolet eivät toimittaneet vaadittuja liitteitä ammattikorkeakouluihin.

Valittuja opiskelijoita oli 1 980. Kansalaisuuden mukaan eniten valittuja opiskelijoita oli: Suomi 810, Kiina 197, Nigeria 127, Nepal 108, Etiopia 107, Kenia 100, Ghana 87, Venäjä 82 ja Vietnam 51.

Syksyn 2007 yhteishaussa oli 4 693 hakijaa. Vuoden 2006 vieraskielisen koulutuksen haussa oli 10 633 hakijaa (lähde AMKOREK), joten hakijamäärä on kasvanut selvästi yhteishaun myötä.

Ammattikorkeakouluilta tuli eniten palautetta hakukelpoisuuden arviointityön vaativuudesta. Ensisijainen hakukohde arvioi hakijan hakukelpoisuuden muiden hakukohteiden osalta, kuten nuorten haussakin toimitaan. Ulkomaisten tutkintotodistusten arviointi on vaativaa asiantuntijatyötä, johon ammattikorkeakouluissa kaivataan lisää koulutusta ja resursseja. Hakijamäärät ovat selkeässä kasvussa nettihaun myötä, joten arviointityö tulee kasvamaan seuraavan parin vuoden aikana. Toisaalta koettiin, että yhteishaun myötä yhteistyö muiden kollegoiden välillä ammattikorkeakoulujen sisällä ja välillä on lisääntynyt ja siitä on ollut paljon hyötyä ja tukea erityisesti arviointityössä. Myös Opetushallituksen tutkintojen tunnustaminen ja vertailu -yksikön asiantuntijoiden apu on saanut kiitosta.

Aikatauluun liittyen palaute oli selkeästi erilaista kuin ennen hakua esitetyt epäilyt haun aikaisuudesta. Palautteissa haun aikaisuutta pidettiin hyvänä asiana, eikä hakua haluttu myöhäistää helmikuun puolestavälistä eteenpäin.

Nettihakulomake ja VKYH-järjestelmä saivat paljon kehittämistoiveita admissions officeiden työntekijöiltä. Osa toiveista otettiin huomioon jo syksyn 2007 haussa, osa toteutetaan kevään 2008 haussa. Kehittämistoiveet pohjautuivat osittain siihen, että järjestelmä valmistui liian myöhään ja osaa toiminnoista ei päästy testaamaan kunnolla, mutta suurimmaksi osaksi kehittämistoiveet pohjautuivat käytännössä saatuun kokemukseen. Toisaalta kiitosta saivat VKYH-järjestelmässä käytössä olleet kokonaan uudet toiminnot, kuten vakiokirjeet ja valintakoetulosten syöttö.

Valintakoejärjestelyt olivat ammattikorkeakoulujen päätettäviä asioita. Lähes kaikki liiketalouden koulutusohjelmat ja tekniikan koulutusohjelmat olivat joko mukana valtakunnallisessa vieraskielisen liiketalouden tai tekniikan valintakokeessa tai hyväksyivät kokeen tuloksen. Muilla aloilla valintakoe yhteistyö oli vähäisempää, mutta yhteistyötä lisätään kevään 2008 kierroksella.

Suurin osa ammattikorkeakouluista järjesti kokeita ulkomailla lähetystöissä tai Aasia- ja Afrikka-verkostojen koetilaisuuksissa. Palaute lähetystöille on ollut koejärjestelyissä etupäässä myönteistä. Aasia-verkoston koejärjestelyjä on pidetty onnistuneina, mutta itse kokeet ovat saaneet jonkin verran kriittistäkin palautetta kielitaidon suullisen taidon tarkastamisen puuttumisesta tietyissä Aasian maissa. Kokeen vertailtavuuden vuoksi kokeen sisällön tulee olla vastaava jokaisessa koetilaisuudessa. Afrikka-verkoston kokeet saivat eniten kriittistä palautetta huonojen järjestelyiden vuoksi. Keniassa kokeita ei palautettu sovitun mukaisesti, vaan kokeiden myöhäinen palautus aiheutti valinta-ajon myöhästymisen. Lisäksi Kenian koetilaisuudessa joillekin osallistujille on jaettu väärät kokeet. Hakija ei ole itse välttämättä pystynyt huomaamaan eroa itse kokeessa.

Ulkomailla järjestettyjen valintakokeiden kielikokeesta on tullut palautetta myös ulkoministeriöstä ja Ulkomaalaisvirastosta. Valintaperusteiden mukaan valintakokeessa on tarkistettava hakijan englannin kielen taito. Ulkomailla järjestetyissä kokeissa kielikoe on ollut puutteellinen tai liian helppo. Näin ollen ulkoministeriö on joutunut epäämään jo opiskelijaksi hyväksytyltä hakijalta oleskelulupahakemuksen puutteellisen englannin kielen taidon vuoksi.

Opiskelijavalintojen jälkeen noin kymmenen ammattikorkeakoulua järjesti lisähaun yhteensä noin 18 koulutusohjelmaan. Lisähaun on todettu olevan sangen työllistävä, koska lisähaussa on hakenut paljon ei-hakukelpoisiksi todettuja hakijoita. Syksyn 2007 yhteishaun kokemuksen perusteella voidaan sanoa, että täydennyshaun järjestäminen ei ole järkevää, koska valtakunnallisessa täydennyshaussa etenkin ei-hakukelpoisten hakijoiden määrä olisi entistä suurempi. Jatkossa ei järjestetäkään valtakunnallista täydennyshakua, vaan pyritään miettimään lisähakujen markkinointia uudestaan.

Opiskelijavalinnoista on tullut myönteistä palautetta koulutusohjelmista. Syntyneitä opiskelijaryhmiä on pidetty tähän mennessä onnistuneina. Joistakin ammattikorkeakouluista on tullut palautetta siitä, etteivät kaikki uudet opiskelijat ole ehtineet saada lupa-asioitaan kuntoon ja opiskelun aloitus on myöhästynyt.

6 Projektiryhmän suositukset

Ammattikorkeakoulujen vieraskielisen koulutuksen yhteishakujen kokemusten perusteella projektiryhmä esittää seuraavia suosituksia yhteishaun jatkokehittämiseksi.

Ammattikorkeakoulujen yhteishaut tarvitsevat jatkossakin opiskelijavalintaa seuraavan ja kehittävän valtakunnallisen tukiryhmän. Yhteishaun johtoryhmän ja opiskelijavalintaprojektin yhteistyö tuotti hyviä tuloksia. Tätä yhteistyötä on hyvä jatkaa myös tulevaisuudessa huomioiden ammattikorkeakoulujen yhteishaun tulevaisuuden haasteet. Näin pystytään edelleenkin takaamaan opiskelijavalintojen oikeudenmukaisuus, läpinäkyvyys, yhtenäisyys, selkeys ja kustannustehokkuus. Tukiryhmän tulee muodostua ammattikorkeakoulujen opiskelijavalinnan eri toimijoista siten, että ryhmässä on edustus ammattikorkeakouluista, järjestelmän ylläpitäjältä (OPH), opiskelijajärjestöstä ja opetusministeriöstä. Projektiryhmä pitää tärkeänä, että johtoryhmässä on osaamista nuorten tutkintoon johtavasta, vieraskielisen koulutuksen, aikuiskoulutuksen ja ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon hauista. Näin sama asiantuntemus saataisiin yhteistyön kautta myös ARENE ry:n opiskelijavalintaprojektin käyttöön.

Projektiryhmä esittää, että opetusministeriö asettaa kaikkien ammattikorkeakoulu yhteishakujen johtoryhmän, jossa on asiantuntemusta niin nuorten, vieraskielisen, aikuiskoulutuksen kuin ylempien ammattikorkeakoulututkintojenkin hausta.

Hakijan edun mukaista on hyvä tiedonsaanti koulutusmahdollisuuksista sekä sujuvat, yhdenmukaiset ja toimivat hakumenettelyt ja yhtenäiset hakuajat. Tällaisia olisivat esimerkiksi yhteinen hakuportaali ja yhtenäiset hakuajat ammattikorkeakouluissa ja yliopistoissa. Valtaosa ammattikorkeakoulujen tarjolla olevasta koulutuksesta on jo yhteishaussa, samoin merkittävä osa yliopistojen hauista on siirtymässä yhteishakuun, mikä helpottaa yhtenäisten ratkaisujen kehittämistä.

Projektiryhmä esittää, että mahdollisuus yhtenäistää korkeakoulujen hakumenettelyjä selvitetään.

Kun ensimmäiset yhteishaun kautta hakeneet ulkomaiset opiskelijat valmistuvat muutaman vuoden kuluttua olisi tärkeää saada tietää, mihin opiskelijat sijoittuvat työelämässä Suomessa. Näin ollen

projektiryhmä esittää, että ulkomaisten opiskelijoiden sijoittumista työelämään Suomessa seurataan tutkinnon valmistumisen jälkeen.

ARENE ry:n opiskelijavalintaprojekti valmistelee vuosittain ammattikorkeakoulujen nuorten suomen- ja ruotsinkielisen koulutuksen valintaperusteet. Vieraskielisen koulutuksen valintaperusteet on tähän asti tehty vieraskielisen yhteishaun projektiryhmän ja ARENE ry:n opiskelijavalintaprojektin yhteistyönä. ARENE ry:n opiskelijavalintaprojektin tekemää työtä valintaperusteiden kehittämiseksi on pidetty erittäin hyvänä asiana, joten

Projektiryhmä esittää, että ARENE ry:n opiskelijavalintaprojekti valmistelee vuoden 2009 ammattikorkeakoulujen vieraskielisen tutkintoon johtavan koulutuksen valintaperustesuosituksen.

Opiskelijavalintojen kehittämisen kannalta on olennaista, että ammattikorkeakoulujen omat toimijat tiedostavat yhteistyön merkityksen opiskelijan valintaprosessissa.

Projektiryhmä esittää, että ammattikorkeakouluissa tehdään ammattikorkeakoulun sisäistä yhteistyötä (koulutusohjelmat, hakutoimisto, kansainvälisten asioiden toimisto, opintoasiainpäällikkö jne.) kunkin yhteishaun sisällä ja yhteishakujen välillä.

Hyvien ulkomaisten opiskelijoiden rekrytointi on tärkeää mm. ammattikorkeakoulujen vieraskielisen koulutuksen kehittämisen kannalta. Ulkomaille suunnatun koulutusmarkkinoinnin kustannukset ovat korkeat yhdelle ammattikorkeakoululle, joten yhteistyö markkinoinnissa mahdollistaisi laajemman näkyvyyden.

Projektiryhmä esittää, että ulkomaisten opiskelijoiden rekrytoinnissa ja koulutusmarkkinoinnissa tehdään enemmän yhteistyötä ammattikorkeakoulujen välillä.

Valintaperustesuositus 2007 VIERASKIELISEN TUTKINTOON JOHTAVAN KOULUTUKSEN YHTEISHAKUUN

Valinnan yleisperiaatteet

Ammattikorkeakoulujen vieraskieliseen koulutukseen haetaan valtakunnallisessa yhteishaussa. Hakija voi esittää enintään neljä hakutoivetta. Opiskelijavalinnassa noudatetaan ammattikorkeakoulujen yhteishaussa päättämiä valintaperusteita ja sitä hakutoivejärjestystä, jonka hakija on merkinnyt hakemukseensa.

Valinta on ehdollinen, kunnes ammattikorkeakoulu on tarkistanut koulu- ym. mahdollisesti tarvittavat todistukset. Ammattikorkeakoulu voi purkaa valinnan, jos hakija on antanut itsestään virheellisiä tietoja.

Hakemuksen muuttaminen ja täydentäminen

Hakija voi muuttaa hakutoivejärjestystään hakuajan päättymiseen asti. Hakuajan päätyttyä hakutoivejärjestystä ei voi muuttaa.

Hakija voi viranomaisen kehotuksesta tai omasta aloitteestaan hallintolain (434/2003) 22 §:n edellyttämällä tavalla täydentää hakemustaan myös hakuajan päätyttyä kuitenkin enintään asetuksessa (353/2003) tarkoitetun yhteishakurekisterin tietojen tallentamisen päättymiseen asti. Opetusministeriön päätettyä yhteishaun aikataulusta vuodelle 2007 Opetushallitus antaa rekisterinpitäjän aikataulupäätöksen hakutoimistoille yhteishaun ja valintojen toteutusta varten.

1 Hakukelpoisuus ammattikorkeakouluopintoihin

Yleisen hakukelpoisuuden koulutusohjelmiin antavat:

- lukion oppimäärä tai ylioppilastutkinto
- International Baccalaureate-, Reifeprüfung- tai European Baccalaureate -tutkinto
- opistoasteen tai ammatillisen korkea-asteen tutkinto (mm. insinööri)
- ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (630/98) tarkoitettu ammatillisessa peruskoulutuksessa suoritettu, laajuudeltaan vähintään kolmivuotinen ammatillinen perustutkinto tai sitä vastaava aikaisempi tutkinto
- nuorisoasteen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen kokeilusta annetussa laissa (391/91) tarkoitetut vähintään kolmivuotiset yhdistelmäopinnot
- ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa (631/98) tarkoitettu laajuudeltaan vähintään kolmivuotinen ammatillinen perustutkinto
- edellä mainittuja tutkintoja vastaavat ulkomailla suoritettut opinnot.

Mikäli ammattikorkeakoulu käyttää ns. harkinnanvaraista valintaa, opiskelijaksi voidaan ottaa myös muu hakija, jolla ammattikorkeakoulu katsoo olevan riittävät tiedot ja taidot.

Hakukelpoisuuden vastaavalle alalle antavat:

- ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (630/98) tarkoitettu ammatillisessa peruskoulutuksessa suoritettu, laajuudeltaan kolmea vuotta suppeampi ammatillinen perustutkinto tai vastaava aikaisempi tutkinto
- nuorisoasteen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen kokeilusta annetussa laissa (391/91) tarkoitettut kolmea vuotta suppeammat yhdistelmäopinnot
- ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa (631/98) tarkoitettu laajuudeltaan kolmea vuotta suppeampi ammatillinen perustutkinto tai ammattitutkinto
- edellä mainittuja tutkintoja vastaavat ulkomailla suoritettut opinnot.

Henkilö, joka on saavuttanut edellä selostetuin perustein kelpoisuuden vastaavan alan ammattikorkeakouluopintoihin, voi laajentaa tämän yleiseksi kelpoisuudeksi ammattikorkeakouluihin

- 1 suorittamalla lisäksi a) laajuudeltaan sellaiset yleissivistävät tai ammatilliset lisäopinnot, jotka laajentavat perusopetukseen jälkeiset opinnot kolmeen vuoteen, tai b) ammattitutkinnon tai c) erikoisammattitutkinnon tai
- 2 hankkimalla vähintään kolmen vuoden työkokemuksen tutkinnon suorittamisen jälkeen tutkintoa vastaavalla alalla.

Vastaavaa alaa määriteltäessä sovelletaan koulutusajajakoa: humanistinen ja kasvatustieteiden ala, kulttuuriala, luonnontieteiden ala, luonnonvara- ja ympäristöala, matkailu-, ravitsemis- ja talousala, sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala, tekniikan ja liikenteen ala sekä yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala.

Ammattikorkeakoulussa voidaan tarvittaessa yksittäistapauksissa hyväksyä vastaavan alan koulutukseksi koulutusajajasta poikkeava, mutta koulutusohjelmaa/suuntautumisvaihtoehtoa sisällöllisesti lähellä oleva perustutkinto tai kouluasteen ammatillinen koulutus.

2 Valintamenettely

Osoittaakseen hakukelpoisuutensa ulkomaalaisella tutkintotodistuksella hakevan on määräaikaan toimitettava virallisesti oikeaksi todistettu kopio hakemuksensa perusteena olevasta tutkintotodistuksesta ensimmäisenä hakutoiveena olevan ammattikorkeakoulun hakutoimistoon, joka tekee päätöksen hakukelpoisuudesta kaikkiin hakutoiveisiin. Todistuksen lisäksi on toimitettava virallisen kielenkääntäjän suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi tekemä käännös tutkintotodistuksesta, jos tutkintotodistuksen kieli ei ole mikään näistä. Todistusjäljennösten on oltava perillä hakutoimistossa viimeistään 23.2.2007 klo 16.15.

Jos hakija on pakolainen tai pakolaiseen rinnastettavassa asemassa, eikä hän voi todistaa tutkintoaan asiakirjoin, korkeakoulut arvioivat, voidaanko hakija kutsua valintakokeeseen puuttuvista asiakirjoista huolimatta.

Kaikki hakukelpoisuutensa osoittaneet hakijat kutsutaan valintakokeisiin. Ulkomaisella tutkintotodistuksella hakevan hakijan on valintakokeessa esitettävä alkuperäinen tutkintotodistus.

Hakijoiden kielitaito arvioidaan valintakokeeseen sisältyvässä kielikokeessa asteikolla hyväksytty/hylätty. Kielikokeessa hylätty hakija ei voi tulla valituksi koulutukseen.

Valintakokeen kieliosiosta voidaan vapauttaa, jos hakija on lähettänyt todistuksen kielitaidostaan ensisijaisen hakutoiveen ammattikorkeakouluun hakuajan päättymiseen mennessä. Hyväksytyin kielitaidon alaraja on IELTS, academic level 5,5 tai TOEFL 550 paper-based test/ TOEFL 213 computer-based/ TOEFL 79–80 internet-based test tai ylioppilastutkintoarvosana C pitkänä kirjoitetussa englannin kielessä tai yleisen kielitutkinnon taitotaso 4 englannin kielessä (www.oph.fi > Tutkintopalvelut > Yleiset kielitutkinnot). Sekä TOEFL-että IELTS-testitulos on voimassa 2 vuotta. Yleisessä kielitutkinnossa ei ole rajoitettua voimassaoloaikaa.

Mikäli hakija on hylätty valintakokeen kieliosiossa, mutta hän on saanut määräaikaan mennessä suomalaisen ylioppilastutkinnon pitkän englannin kokeesta vähintään arvosanan C tai suorittanut jonkin seuraavista: IELTS academic level 5,5, TOEFL 550 paper-based test/ TOEFL 213 computer-based/ TOEFL 79–80 internet-based test tai yleinen kielitutkinto taitotaso 4 englannin kokeessa, hakijan kielitaito katsotaan hyväksytyksi. Todistukset kielitaidon osoittamisesta on toimitettava ensisijaisen hakutoiveen mukaiseen ammattikorkeakouluun 18.5.2007 mennessä.

Englannin kielen taidon osoittamiseksi hyväksytään lisäksi Isossa-Britanniassa, Irlannissa, Yhdysvalloissa, Kanadassa, Australiassa, Uudessa-Seelannissa tai Etelä-Afrikassa suoritettu englanninkielinen koulusivistys tai näissä maissa suoritettu alempi tai ylempi englanninkielinen korkeakoulututkinto.

Valinta tasapisteissä olevien välillä

Ammattikorkeakoulujen hakijat asetetaan tasapistetilanteessa paremmuusjärjestykseen seuraavin perustein:

1. hakutoivejärjestys
2. valintakokeen tulos
3. kaikkien aineiden keskiarvo
4. koulumenestyspisteet

Valintaryhmät

Hyväksyttävistä hakijoista valitaan 50 % pelkän valintakokeen perusteella ja 50 % aiemmas-ta koulumenestyksestä ja valintakokeesta saatavan yhteispistemäärän perusteella.

Mahdollisesti vapautuville opiskelupaikoille valitaan varalla olevat hakijat valintapistemäärän osoittamassa järjestyksessä.

1. Koulumenestyksen ja valintakokeen yhteispistemäärän perusteella

valitaan suomalaisen yo-tutkinnon suorittaneet ylioppilaat, suomalaisessa lukiossa IB-tutkinnon, Suomessa RP-tutkinnon ja Eurooppa-koulujen eurooppalaisen yo-tutkinnon suorittaneet hakijat.

Valinnan kokonaispistemäärä on 100 pistettä, josta koulumenestys antaa enintään 30 pistettä ja valintakoe 70 pistettä.

2. Valintakokeen perusteella

valitaan hakijat, joilla on ammattikorkeakoululaissa määritelty muu kuin edellä kohdassa 1. mainittu hakukelpoisuus ammattikorkeakouluopintoihin tai ulkomailla hankittu hakukelpoisuus. Hakukeväänä Suomessa EB-, IB- tai RP-tutkinnon suorittavat valitaan myös pelkän valintakokeen perusteella.

Valintakokeen enimmäispistemäärä on 100 pistettä.

Koulumenestyspisteet

Hakijat, jotka pyrkivät lukion päättötodistuksen ja ylioppilastutkintotodistuksen perusteella, saavat ylioppilastutkintotodistuksesta pisteitä kolmesta arvosanasta: äidinkieli, pitkänä kirjoitettu englanti ja paremman pistemäärän antava reaali tai matematiikka.

Abiturientit pyrkivät viimeisellä lukiotodistuksellaan. Ylioppilastutkintotodistuksen arvosanat kerätään suoraan ylioppilastutkintolautakunnalta.

Yo-tutkintotodistus

Arvosanat	l/e	m	cl	b	a
Äidinkieli	5	4	3	2	1
Pitkänä kirjoitettu englanti	5	4	3	2	1
Matematiikka tai paras reaaliaineiden kokeista (ennen v. 2006 kirjoit. reaali)	5	4	3	2	1

Lukion päättötodistuksen keskiarvo

	≥ 8,00	≥ 7,50	≥ 7,00	≥ 6,50	≥ 6,00
Pisteet	15	13	11	8	4

Suomalaisessa lukiossa IB-tutkinnon, Suomessa RP-tutkinnon ja Eurooppa-koulujen eurooppalaisen yo-tutkinnon suorittaneet hakijat muuntavat tutkintotodistuksensa arvosanat seuraavien muuntotaulukoiden mukaisesti:

EB-, IB- ja Reifeprüfung-tutkintojen muuntokaava

Suomalainen ylioppilastutkinto	Reifeprüfung-tutkinto	IB-tutkinto	EB-tutkinto	
			Matematiikka	Muu ainekohtainen koe
Laudatur	13–15 pistettä	7 (Excellent)	9,50–10,00	9,00–10,00
Eximia cum laude approbatur	12–10 pistettä	6 (Very good)	8,50–9,45	8,00–8,95
Magna cum laude approbatur	8–9 pistettä	5 (Good)	7,00–8,45	7,00–7,95
Cum laude approbatur	7 pistettä	4 (Satisfactory)	6,00–6,95	6,00–6,95
Lubenter approbatur	5–6 pistettä	3 (Mediocre)	5,00–5,95	5,00–5,95
Approbatur	4 pistettä	2 (Poor)	4,00–4,95	4,00–4,95

Todistusarvosanojen muuntokaava

Lukion päättötodistus	Reifeprüfung-linjan päättötodistus *	IB-linjan päättötodistus	EB-linjan päättötodistus
10	13–15 pistettä	7 (Excellent)	9–10
9	10–12 pistettä	6 (Very good)	8
8	7–9 pistettä	5 (Good)	7
7	5–6 pistettä	4 (Satisfactory)	6
6	3–4 pistettä	3 (Mediocre)	5
5	1–2 pistettä	2 (Poor)	3–4

* Reifeprüfung-tutkinnon keskiarvo muunnetaan siten, että kokonaispistemäärä jaetaan 60:llä ja muunnetaan taulukon mukaan. (Esim. 520:60 ~ 8,67 eli muunnettuna 8,00.)

Ammattikorkeakoulujen tulee viimeistään 30.6.2006 tehdä päätös seuraavista asioista:

1. Noudattaako ammattikorkeakoulu valtakunnallista valintaperustesuositusta vai poikkeako se siitä ja jos poikkeaa, millä tavoin?
2. Hyväksyykö ammattikorkeakoulu toisessa ammattikorkeakoulussa samalla koulutusallalla suoritettua valintakokeen?
3. Käyttääkö ammattikorkeakoulu harkinnanvaraista valintaa?
4. Olisiko ammattikorkeakoulu kiinnostunut Ammattikorkeakoulujen Itä- ja Kaakkois-Aasian yhteistyöverkoston valintakokeiden järjestämisestä ja jos on, missä koulutusohjelmissä?
5. Olisiko ammattikorkeakoulu kiinnostunut osallistumaan valintakoe yhteistyöhön muualla ulkomailla ja jos olisi, missä ja minkä ammattikorkeakoulujen tai muiden yhteistyötahojen kanssa ja missä koulutusohjelmissä?

Liite 2

KAIKKI HAKIJAT Kansalaisuuttain		hakukelpoiset	hyväksytyt	%
050	Bangladesh	1,00	1,00	
100	Bulgaria	17,00	4,00	2
104	Myanmar	7,00	3,00	2
112	Valko-Venäjä	7,00	5,00	2
12	Algeria	8,00	2,00	1
120	Kamerun	499,00	227,00	34
124	Kanada	31,00	10,00	6
136	Caymansaaret	1,00		
144	Sri Lanka	13,00	5,00	1
152	Chile	2,00	1,00	1
156	Kiina	519,00	345,00	197
158	Taiwan	2,00		
170	Kolumbia	7,00	4,00	2
178	Kongo	2,00		
180	Kongon demokraattinen tasavalta	11,00	3,00	1
191	Kroatia	1,00	1,00	
196	Kypros	1,00	1,00	
203	Tsekki	4,00	3,00	1
204	Benin	1,00		
214	Dominikaaninen tasavalta	1,00	1,00	1
218	Ecuador	4,00	3,00	1
222	El Salvador	1,00	1,00	1
231	Etiopia	851,00	412,00	107
232	Eritrea	2,00	1,00	
233	Viro	23,00	12,00	7
238	Falklandinsaaret	1,00		
24	Angola	4,00		
246	Suomi	1 938,00	1 904,00	810
250	Ranska	12,00	9,00	3
260	Ranskan eteläiset alueet	2,00	1,00	
268	Georgia	6,00	2,00	
270	Gambia	139,00	26,00	1
276	Saksa	26,00	18,00	16
288	Ghana	1 568,00	411,00	87
296	Kiribati	2,00		
300	Kreikka	5,00	5,00	2
304	Grönlanti	1,00		
31	Azerbaidzan	2,00	2,00	1
32	Argentiina	4,00	2,00	1
320	Guatemala	2,00	1,00	
324	Guinea	3,00	1,00	
332	Haiti	2,00		
340	Honduras	3,00		1
344	Hongkong	11,00	6,00	4
348	Unkari	11,00	5,00	4
352	Islanti	1,00	1,00	1
356	Intia	41,00	20,00	5

36	Australia	5,00	4,00	3	60 %
360	Indonesia	6,00	2,00	2	33 %
364	Iran	35,00	11,00	4	11 %
368	Irak	9,00	4,00		
372	Irlanti	8,00	6,00	2	25 %
376	Israel	6,00	2,00	1	17 %
380	Italia	8,00	7,00	5	63 %
384	Norsunluurannikko	8,00	2,00		
388	Jamaika	1,00			
392	Japani	7,00	5,00	2	29 %
398	Kazakstan	2,00	1,00		
4	Afganistan	19,00	15,00	7	37 %
40	Itävalta	2,00	1,00	1	50 %
400	Jordania	4,00	3,00		
404	Kenia	902,00	418,00	100	11 %
410	Korean Tasavalta (Etelä-Korea)	3,00	2,00		
417	Kirgisia	2,00	2,00	2	100 %
422	Libanon	8,00	4,00	1	13 %
428	Latvia	7,00	2,00	2	29 %
430	Liberia	8,00	4,00	1	13 %
440	Liettua	6,00	3,00		
454	Malawi	1,00			
458	Malesia	6,00	3,00		
466	Mali	1,00			
48	Bahrain	1,00			
480	Mauritius	2,00	1,00		
484	Meksiko	14,00	8,00	6	43 %
496	Mongolia	5,00	2,00	1	20 %
498	Moldova	3,00	2,00		
50	Bangladesh	289,00	174,00	31	11 %
504	Marokko	28,00	13,00	2	7 %
508	Mosambik	4,00	4,00	2	50 %
516	Namibia	7,00	4,00		
520	Nauru	1,00	1,00	1	100 %
524	Nepal	475,00	345,00	108	23,00 %
528	Alankomaat	5,00	1,00	1	20 %
530	Alankomaiden Antillit	1,00	1,00		
554	Uusi-Seelanti	3,00	2,00	2	66 %
56	Belgia	2,00			
566	Nigeria	3 443,00	880,00	127	4,00 %
570	Niue	2,00			
578	Norja	6,00	5,00	4	66 %
584	Marshallinsaaret	1,00			
586	Pakistan	289,00	120,00	20	7 %
604	Peru	8,00	4,00	3	38 %
608	Filippiinit	37,00	19,00	6	17 %
616	Puola	17,00	11,00	4	24 %
620	Portugali	1,00			
64	Bhutan	1,00			
642	Romania	11,00	9,00	5	45 %
643	Venäjä	264,00	129,00	82	31 %
646	Ruanda	11,00	5,00	3	27 %
660	Anguilla	1,00			

662	Saint Lucia	1,00	1,00	1	100 %
68	Bolivia	4,00	2,00	1	25 %
686	Senegal	2,00	1,00		
688	Serbia	5,00	4,00	1	20 %
694	Sierra Leone	3,00			
70	Bosnia ja Hertsegovina	3,00	3,00	1	33 %
702	Singapore	4,00			
704	Vietnam	145,00	83,00	51	35 %
705	Slovenia	2,00	2,00	2	100 %
706	Somalia	14,00	7,00		
710	Etelä-Afrikka	3,00	2,00	2	66 %
716	Zimbabwe	14,00	2,00	1	7 %
724	Espanja	13,00	8,00	4	31 %
736	Sudan	19,00	8,00		
752	Ruotsi	17,00	9,00	4	24 %
756	Sveitsi	2,00	2,00	2	100 %
76	Brasilia	23,00	13,00	8	35 %
760	Syyria	4,00	3,00	1	25 %
764	Thaimaa	12,00	3,00	1	8 %
768	Togo	5,00	3,00	1	20 %
788	Tunisia	3,00	2,00		
792	Turkki	13,00	6,00	4	31 %
8	Albania	2,00	1,00		
800	Uganda	144,00	48,00	6	4 %
804	Ukraina	20,00	8,00	4	20 %
807	Makedonia	2,00	1,00		
818	Egypti	6,00	2,00	1	17 %
826	Britannia	32,00	17,00	4	13 %
834	Tansania	184,00	59,00	11	6 %
840	Yhdysvallat (USA)	49,00	29,00	18	37 %
86	Brittiläinen Intian valtameren alue	1,00			
860	Uzbekistan	7,00	4,00	1	14 %
862	Venezuela	2,00	1,00		
887	Jemen	3,00			
891	Serbia ja Montenegro	4,00	4,00	1	25 %
894	Sambia	42,00	16,00	5	12 %
		3,00			
		12 608,00	6 054,00		

OPETUSMINISTERIÖ

Undervisningsministeriet

MINISTRY OF EDUCATION

Ministère de l'Éducation

ISBN: 978-952-485-454-2 (PDF)

ISSN: 1458-8102